

DOI No: <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.70515>

Makale türü: Araştırma makalesi		Article type: Research article
Geliş tarihi	07.06.2023	Submitted date
Kabul tarihi	18.08.2023	Accepted date
Elektronik yayın tarihi	31.08.2023	Online publishing date

Atf Bilgisi / Reference Information

Lehimler, E. & Terzioğlu, A. M. (2023). Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı Hedeflerine Ulaşmada Melodika Çalgısının Yeterliliği. *Journal of History School*, 65, 1474-1496.

ORTAOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI HEDEFLERİNE ULAŞMADA MELODİKA ÇALGISININ YETERLİLİĞİ¹

Eren LEHİMLER² & Ahmet Mutlu TERZİOĞLU³

Öz

Yapılan bu çalışmada, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde yer alan “Kültürel farkındalık ve ifade” yetkinliği içerisindeki müzik öğrenim alanına ait hedef kazanımların gerçekleştirilmesinde “Melodika” çalgısının öğretim programına uygunluğu ve yeterliğinin belirlenmesi amacı benimsenmiştir. Bu amaç doğrultusunda, sınıf çalgısı olarak melodikanın kullanımı sonucunda öğretim programı kazanımlarının ne derecede gerçekleştirildiği ve melodika çalgısının bu öğretim sürecindeki yeterlik durumunun ne olduğu soruları bu araştırmanın problem durumunu ortaya koymaktadır. Bu çalışmada, var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlenmesi amaçlandığından tarama modeli kullanılmıştır. Melodika çalgısının müzik dersi hedeflerinin gerçekleştirilmesindeki yeterliğinin incelendiği bu çalışmada, tarama modeli içerisinde katılımcıların görüşlerinin belirlenmesi amacıyla 15 sorudan oluşan bir anket kullanılmış ve veriler elde edilmiştir. Oluşturulan ankette katılımcıların belirtilen maddeleri en az 1 en çok 5 olmak üzere katılmıyorum ifadesinden katılıyorum ifadesine doğru derecelendirmelerden birisini işaretleri istenilmiştir. Yapılan ankete 80 müzik öğretmeni katılmıştır. Genel olarak elde edilen veriler incelendiğinde, melodika çalgısının müzik öğretmenleri

¹ Makale yazımı yazar etki oranı: 1.yazar: %50, 2. yazar: %50. Bu makalenin etik kurul onayı Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'nde, 12.05.2023 tarih, E-70561447-050.01.04-124053 sayı ve toplantı numarası ile alınmıştır.

² Dr. Öğr. Üyesi., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, eren.lehimler@alanya.edu.tr, Orcid: 0000-0003-0069-4797

³ Dr. Öğr. Üyesi., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, mutlu.terzioglu@alanya.edu.tr, Orcid: 0000-0002-3464-722X

tarafından sınıf çalgısı olarak kullanıldığı ve bu doğrultuda sınıf çalgısı olarak da melodikanın kullanımının uygun olduğu yargısından hareketle müzik dersi öğretim programının gerçekleştirilmesi konusunda melodika çalgısının %66,6 düzeyinde yeterli bir çalgı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Melodika, Çalgı Yeterliği, Müzik Dersi, Öğretim Programı.

Adequacy of the Melodica Instrument in Reaching the Objectives of the Secondary School Music Lesson Curriculum

Abstract

In this study, the aim of determining the suitability and proficiency of the "Melodika" instrument was adopted in realizing the target acquisitions of the field of music education within the competence of "cultural awareness and expression" in the Turkish Qualifications Framework. In line with this purpose, the questions of how well the curriculum gains are achieved as a result of the use of the melodica as a classroom instrument and what is the proficiency of the melodica instrument in this teaching process reveal the problem situation of this research. In this study, survey model was used since it is aimed to describe an existing situation as it is. In this research, in which the efficacy of the melodica instrument in achieving the music lesson goals was examined, a questionnaire consisting of 15 questions was used in order to determine the opinions of the participants within the survey model and the data were obtained. In the questionnaire created, the participants were asked to mark one of the correct ratings from the statement I disagree to the statement I agree, with the specified items being minimum 1 and maximum 5. 80 music teachers participated in the survey. When the data obtained in general are examined, it is seen that the melodica instrument is used as a classroom instrument by music teachers and in this direction, it was concluded that the melodica instrument is an adequate instrument at the level of 66.6% for the realization of the music lesson curriculum, based on the judgment that the use of the melodica as a classroom instrument is appropriate.

Keywords: Melodica, Instrument Proficiency, Music Lesson, Curriculum.

GİRİŞ

Öğretim programlarının, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 2. maddesinde yer alan "Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları" esasına dayanarak hazırlandığı ve bu hazırlık sürecinde genel ve özel eğitim hedeflerini barındırdığı bilinmektedir. Gelişen toplum yapısı içerisinde şekillenen Türk Milli Eğitimi genel olarak bilgiyi üreten, edindiği bilgiyi işlevsel olarak kullanan, problemlere çözüm odaklı bakan, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerileri

üst seviyede olan, topluma ve toplumun kültürel öğelerine katkılar sunan bireylerin yetiştirilmesini amaçlamaktadır. Bu genel amaç doğrultusunda, Milli Eğitimin ikinci kademesi olan ortaokul seviyesindeki öğrencilerden ise ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirerek disiplinlere özgü alanlarda ikinci kademe beklenen düzeyde beceri ve yetkinlikleri kazanmaları beklenmektedir. Bu yetkinlikler ise Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirtilmektedir. TYÇ içerisinde yer alan “Kültürel farkındalık ve ifade” yetkinliğinde “Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin önemi” (MEB, 2018) yer almaktadır. “Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları” ve TYÇ de belirtildiği üzere ortaokul kademesinde öğrencilere kültürel yetkinliğin kazandırılmasında müzik dersi önemli bir yere sahiptir. Yapılan bu çalışmada ise “Kültürel farkındalık ve ifade” yetkinliği içerisinde yer alan müzik öğrenim alanına ait hedef kazanımların gerçekleştirilmesinde “Melodika” çalgısının öğretim programına uygunluğu ve yeterliğinin belirlenmesi amacı benimsenmiştir.

Müzik Dersi Öğretim Programı

Ortaokul müfredatında yer alan müzik dersi için en son oluşturulan öğretim programı 2017 yılında taslak olarak sunulmuş ve bazı kademelerde uygulanmaya başlanmıştır. 2018 yılında değerlendirme çalışmalarından sonra revize edilerek 20.01.2018 tarihinde yeniden yayınlanmış, tüm sınıflarda uygulanmaya başlanmıştır (Aksu, 2018, akt. Özer ve Onuray Eğilmez, 2020).

Öğrenme alanı temel yaklaşımı benimsenen müzik dersi öğretim programında dört temel öğrenme alanı belirlenmiştir. “Dinleme-Söylenme”, “Müziksel Algı ve Bilgilenme”, “Müziksel Yaratıcılık” ve “Müzik Kültürü” öğrenme alanları içerisinde her sınıf düzeyinde ayrı kazanımlar oluşturulmuştur. Müzik dersi için genel amaçlara paralel olarak yetkinliğin kazandırılabilmesi adına müzik dersi öğretim programının özel amaçları TYÇ ye uygun belirlenmiştir.

“Müzik Dersi Öğretim Programı’nın amacı öğrencilerin;

- *Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,*
- *Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,*
- *Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirmek,*
- *Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlerle ait öğeleri zenginlik olarak algılamasını sağlamak,*
- *Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,*

- *Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,*
- *Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak,*
- *Bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme ve söyleme etkinliklerine katılımlarını sağlamak,*
- *Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,*
- *İstiklâl Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,*
- *Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,*
- *Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,*
- *Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak amaçlarına ulaşmalarının sağlanmasıdır” (MEB, 2018).*

Bu özel program amaçları doğrultusunda öğrencilerin çeşitli becerileri kazanmaları beklenmektedir.

Müzik dersi içerisinde öğrencilerden;

- “1. Müziği tanıyabilme
2. Müzik-beden uyumunu sağlayabilme
3. Müziği bireysel veya toplu yapabilme
4. Müzikle toplum arasındaki bağı görebilme
5. Müzikle kültür, tarih ve estetik arasında bağ kurabilme
6. Müziği millî ve manevi değerlerle ilişkilendirebilme
7. Müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilme
8. Müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilme
9. Dinleme, söyleme ve ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme
10. Kendini müzik yoluyla ifade edebilme
11. Kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilme
12. Müzik teknolojilerini kullanabilme

Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı Hedeflerine Ulaşmada Melodika...

13. *Etkin müzik üreticisi olabilme*” (MEB, 2018) becerilerini geliştirmeleri beklenmektedir.

Müzik dersi öğretim programı içerisinde bu amaç ve hedeflere yönelik olarak 5. sınıfta toplam 23, 6. sınıfta toplam 24, 7. sınıfta toplam 22 ve 8. sınıfta toplam 25 kazanım belirlenmiştir.

		Dersin Süresi	Kazanım Sayısı	Ortalama Değer	Ortalama Değer	Ortalama Değer
5. Sınıf	Kazanım Sayısı	23	1	2	4	23
	Ortalama Değer	11	1	2	2	26
	Ortalama Değer Çizgi	%1	%19	%20	%14	%22
6. Sınıf	Kazanım Sayısı	24	4	3	6	24
	Ortalama Değer	11	6	3	1	26
	Ortalama Değer Çizgi	%1	%17	%20	%14	%22
7. Sınıf	Kazanım Sayısı	22	4	2	3	22
	Ortalama Değer	11	6	2	2	26
	Ortalama Değer Çizgi	%1	%17	%18	%17	%22
8. Sınıf	Kazanım Sayısı	25	2	4	2	25
	Ortalama Değer	11	2	1	1	26
	Ortalama Değer Çizgi	%2	%11	%18	%12	%22

Görsel 1. Öğretim Programı'nın ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıflar öğrenme alanları ve süreleri (MEB, 2018).

Müzik dersi programı içerisinde yer alan kazanımların gerçekleştirilebilmesi için ise sınıf çalgısının kullanılması gerektiği ve çalgı eğitiminin müzik alanında temel boyutlarından birisi olduğu (Albuz, 2000; akt. Acar Önal ve Aydoğan, 2012) söylenebilir.

Problem Durumu

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin ve müzik öğretmenliği eğitiminin önemli bir boyutu olmakla birlikte, öğrenciye çok sesli duyma ve düşünme alışkanlığı kazandırması açısından önemli bir yere sahiptir ve öğrenciler nota değerlerini, tartım kalıplarını, sesleri çalgı eğitimi yardımıyla daha rahat kavramaktadır (Acar Önal ve Aydoğan, 2012). Yapılan araştırmalardan yola çıkarak, sınıf çalgısı olarak melodikanın kullanımı sonucunda öğretim programı kazanımlarının ne derecede gerçekleştirildiği ve melodika çalgısının bu öğretim sürecindeki yeterlik

durumunun ne olduğu soruları bu araştırmanın problem durumunu ortaya koymaktadır.

Araştırmanın problem durumunun ortaya koyulabilmesi için müzik dersi öğretim programında bulunan müzik eğitimi alan bilgilerine ait genel ifadeler düşünüldüğünde araştırmanın alt problemleri şu şekildedir:

- Melodika çalgısının, öğrencilerin fiziksel ve bilişsel (nefes alma, diyafram nefesini kullanma, motivasyon, vb.) gelişimlerini sağlamadaki yeterliğinin neler olduğu?

- Melodika çalgısının, müzik teorisi (nota öğretimi, nota süresi, ses değiştirici işaretler, dizeler, ölçü vb.) öğretimindeki yeterliğinin neler olduğu?

- Melodika çalgısının, ritmik özelliklerin (süre, ölçü değeri, ritim değiştirici ifadeler, vb.) öğretimi konusunda yeterliğinin neler olduğu?

- Melodika çalgısının, müzikal özelliklerin (biçim, ifade, nüans işaretleri, artikülasyonlar, vb.) öğretimi konusunda yeterliğinin neler olduğu?

- Melodika çalgısının, Türk müziği özelliklerini öğretimi konusunda yeterliğinin neler olduğu?

- Melodika çalgısının, çoksesli müzik özelliklerinin (toplu ses eğitimi, koro, iki veya daha çok sesin aynı anda öğretimi, akor, vb.) öğretimi konusunda yeterliğinin neler olduğu?

- Melodika çalgısının, müzik dersi eğitim dağarını öğretme konusunda yeterliğinin neler olduğu?

YÖNTEM

Bu çalışmada, var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlenmesi amaçlandığından tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli “Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içerisinde var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılması” (Karasar, s. 77, 2012) olarak tanımlanmaktadır. Melodika çalgısının müzik dersi hedeflerinin gerçekleştirilmesindeki yeterliğinin incelendiği bu çalışmada, tarama modeli içerisinde katılımcıların görüşlerinin belirlenmesi amacıyla “aynı soru grubunun çok sayıda bireye çeşitli yollar ile sorulması” (Büyüköztürk vd., s.14, 2014) şeklinde tanımlanan 15 sorudan oluşan anket ile veriler elde edilmiştir. Verilerin elde edilebilmesi adına bu makalenin etik kurul onayı Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi’nde, 12.05.2023 tarih, E-70561447-050.01.04-124053 sayı ve toplantı numarası ile alınmıştır.

Çalışma Grubu

80 müzik öğretmeninin katıldığı bir anket ile veriler elde edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlere ilişkin betimleyici bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1
Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

Cinsiyet	f	%
Kadın	35	43,8
Erkek	45	56,2
Lisans Mezuniyet		
Eğitim Fakültesi	46	57,5
Güzel Sanatlar Fakültesi	22	27,5
Konservatuar	12	15
Kurum		
Ortaokul	41	51,2
Lise	29	36,3
Diğer	10	12,5
Toplam	80	100

Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmada, Acar Önal ve Aydoğan (2012) tarafından Blokflüt Çalgısının Yeterliğinin ortaya konulması amacıyla 21 soru üzerinden geliştirilen anket melodika çalgısına uyarlanıp günümüz MEB müzik dersi müfredatında yer alan konu başlıklarına göre yeniden hazırlanmıştır. Ölçüm için kullanılan bu anketin geliştirildiği yıldan günümüze kadar olan süreçte tutarlılığının devam edip etmediğinin ortaya konulması amacıyla tekrar güvenilirlik çalışması yapılmış ve alfa katsayısı ,946 olarak bulunmuştur. Yapılan bu ön çalışma sonucunda kullanılan anketin, yapılan araştırmanın amacı doğrultusunda doğru sonuçlara ulaştıracağı söylenebilir. Oluşturulan ankette katılımcıların belirtilen maddeleri en az 1 en çok 5 olmak üzere katılmıyorum ifadesinden katılıyorum ifadesine doğru derecelendirmelerden birisini işaretleri istenilmiştir. “Tepkilerin sayısallaştırılmasında, en olumlu tepki seçeneğine en yüksek puan olmak üzere birden başlayarak beşe, yediye, dokuza ya da on bire kadar olan sayılar kullanılır” (Karasar, s.141-142, 2012) söyleminden hareketle tepkilerin sayısallaştırılmasında 5’li likert tipi kullanılmıştır.

Verilerin analiz edilmesi öncesinde elde edilen ölçümlerin puan dağılımları incelenmiştir. Ölçümün dağılımlarının ortaya konulması için Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmış, ayrıca ölçümlerin çarpıklık ve basıklık (skewness-kurtosis) değerleri gözlemlenmiştir. Yapılan ölçüm sonucunda 15 soru üzerinden uygulanan anketin sorular bazında kolmogorov-smirnov testi p değerinin ,003

olduğu, ölçümlerde çarpıklık değerinin -769 ve basıklık değerinin ,145 olduğu belirlenmiştir. George ve Mallery (2012) ye göre ± 1.0 arasındaki bir basıklık değeri çoğu psikometrik amaç için mükemmel kabul edilir, ancak belirli uygulamaya bağlı olarak birçok durumda ± 2.0 arasındaki bir değer de kabul edilebilir. Bu doğrultuda uygulama sonucu elde edilen puan dağılımlarının normal olduğu söylenebilir.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmaya gönüllü olarak katılan 80 müzik öğretmenin betimlenmesine ilişkin olarak;

- 35 Kadın, 45 Erkek katılımcının bulunduğu,
- 46'sının Eğitim Fakültesi, 22'sinin Güzel Sanatlar Fakültesi ve 12'sinin konservatuar mezunu olduğu,
- 41'inin orta okulda, 29'unun lisede ve 10'unun diğer kurumlarda çalıştığı,
- Kıdem yıllarının 1 ile 27 arasında değişim gösterdiği verileri elde edilmiştir.

• **En çok kullanılan sınıf çalgısının melodika** (f=44,%20,8), ikinci sırada piyano ve gitar çalgılarının yer aldığı (f=35, %16,5), üçüncü sırada blok flüt çalgısının olduğu (f=22,%10,4), dördüncü sırada bağlama çalgısının olduğu (f=21,%9,9), beşinci sırada ritim çalgılarının olduğu (f=16,%7,5), altıncı sırada org çalgısının olduğu (f=13,%6,1), yedinci sırada keman çalgısının olduğu (f=10,%4,7), kalan yüzdeler dilimde ise çok az sayıda ukulele, mandolin, ney, kanun, viyolonsel, tanbur ve ud çalgılarının kullanıldığı belirlenmiştir.

• **Sınıf çalgısı olarak en uygun çalgının melodika** (f=43,%45,3), ikinci sırada piyano çalgısının yer aldığı (f=21, %22,1), üçüncü sırada blok flüt çalgısının olduğu (f=11,%11,6), dördüncü sırada gitar çalgısının olduğu (f=6,%6,3), beşinci sırada bağlama ve ukulele çalgılarının olduğu (f=3,%3,2), kalan yüzdeler dilimde ise çok az sayıda org, kalimba, mandolin ve ritim çalgılarının sınıf çalgısı olarak en uygun oldukları belirlenmiştir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **1. “Melodika, nota öğretiminde yeterli bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 2

Nota öğretim yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	7	8,8
2	6	7,5
3	9	11,3
4	22	27,5
5 (katılıyorum)	36	45,0
Toplam	80	100,0

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun melodika çalgısının müfredatta yer alan nota öğretimi konusunda yeterli olduğunu belirttiği (%72,5), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katılmadığı ya da çok az derecede yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Bu verilerden hareketle, müzik dersi öğretim programında “kalın la” ve “ince mi” notaları arasındaki tüm notaların öğretilmesi gerektiği göz önüne alındığında melodika çalgısının tüm bu sesleri barındırması ve piyano tuş düzenine sahip olması bakımından belirtilen nota öğretimi yeterliğini yerine getirebileceği söylenebilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **2. “Melodika, hız, gürlük, vurgu terim ve işaretlerini öğretmede yeterli bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 3

Artikülasyon, Dinamik, Nüans terimlerinin öğretimi yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	10	12,5
2	11	13,8
3	19	23,8
4	23	28,7
5 (katılıyorum)	17	21,3
Toplam	80	100,0

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların yarısının melodika çalgısı kullanılarak müfredatta yer alan artikülasyon işaretleri, dinamikler, nüans ifadeleri vb. konularının öğretimine yönelik olarak yeterli olduğunu belirttiği (%50), katılımcıların diğer yarısının ise bu ifadeye katılmadığı ya da çok az derecede yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Ortaokul müzik dersi programında melodika çalgısı ile hız ve gürlük terimlerinin öğretimi sırasında özellikle nefes kullanımına ek olarak dokunma, işitme ve görme

duyularının da kullanıldığı düşünüldüğünde, öğrencilerde duyu bütünlemenin gerçekleşmesi ile melodikanın orta düzeyde öğretim yeterliğini yerine getirebileceği söylenebilir. Artikülasyon işaretleri, dinamikler ve nüans ifadeleri konularında soyut kavramların yer aldığı ve somutlaştırmalarda birçok tekniğin kullanılabilmesi düşünüldüğünde melodika çalgısının öğretime orta düzeyde katkı sağlamasının önemli olduğu çıkarımında bulunulabilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **3. “Melodika, ses değiştirici işaretleri öğretmede yeterli bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4

Ses değiştirici işaretlerin öğretimi yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	11	13,8
2	4	5,0
3	9	11,3
4	19	23,8
5 (katılıyorum)	37	46,3
Toplam	80	100,0

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun melodika çalgısının müfredatta yer alan ses değiştirici işaretlerin öğretimi konusunda yeterli olduğunu belirttiği (%70,1), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katılmadığı ya da çok az derecede yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Müzik eğitiminde ses değiştirici olarak kullanılan natürel, diyez ve bemol işaretlerinin öğretiminde çalgı üzerinde perde aralıkları ile eğitime görsel olarak destek sağlanabileceği düşünüldüğünde, melodika çalgısının piyano tuşlu bir yapıya sahip olduğu ve öğretimi kolaylaştırabileceği söylenebilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **4. “Melodika, toplu ses eğitiminde yeterli bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 5

Toplu ses eğitimi yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	22	27,5
2	16	20,0
3	13	16,3
4	19	23,8
5 (katılıyorum)	10	12,5

Toplam	80	100,0
--------	----	-------

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun melodika çalgısının toplu ses eğitimine yönelik olarak yeterli olmadığını belirttiği (%63,8), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katıldığı, melodika çalgısının toplu ses eğitiminde kullanılmasının yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Elde edilen veriler incelendiğinde, toplu ses eğitiminde ses şiddetindeki yoğunluk sebebiyle çalgı gürlüğünün yeterli görülmemiş olabileceği, yeterli bulan katılımcıların ise solo ve eşlik çalım ile toplu sesi destekleyebilen bir çalgı olarak melodikayı yeterli olarak görmüş olabilecekleri çıkarımında bulunabilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **5. “Melodika, çok seslilik öğretiminde yeterli bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 6

Çok sesliliğin aktarımı yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler / f ve % değerleri	f	%
1 (katılmıyorum)	17	21,3
2	10	12,5
3	19	23,8
4	20	25,0
5 (katılıyorum)	14	17,5
Toplam	80	100,0

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun melodika çalgısının çok sesliliğin aktarımı konusunda yeterli olmadığını belirttiği (%57,6), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katıldığı, melodika çalgısının çok sesli müzik ifadelerinin aktarımı konusunda yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Melodika yapısal olarak, iki veya daha fazla sesle oluşturulacak akorların çalımına uygun bir çalgı olmasına rağmen kısıtlı ses aralığının olması sebebiyle çok sesliliğin aktarımı konusunda sınırlılığının bulunduğu söylenebilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **6. “Melodika, şarkı öğretiminde yeterli bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 7

Şarkı öğretimi yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	9	11,3
2	4	5,0
3	25	31,3
4	15	18,8
5 (katılıyorum)	27	33,8
Toplam	80	100,0

Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun melodika çalgısının şarkı öğretimi konusunda yeterli olduğunu belirttiği (%52,6), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katılmadığı ya da çok az derecede yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Müzik dersi öğretim programı içerisinde yer alan okul müziği dağarı göz önüne alındığında Türk müziği örneklerinin haricinde öğretimi yapılan şarkıların aktarımında melodikanın yapısal olarak yeterli olabileceği söylenebilir. Yeterli olarak bulmayan katılımcıların ise öğretim programında yer alan ve koma kullanılan Türk müziği örneklerine göre karar verdikleri çıkarımında bulunulabilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan 7. “**Melodika, kulak eğitiminde yeterli bir çalgıdır.**” ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 8

Müzikal duyum oluşturma yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	12	15,0
2	14	17,5
3	20	25,0
4	20	25,0
5 (katılıyorum)	14	17,5
Toplam	80	100,0

Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun melodika çalgısının müzikal duyum oluşturma konusunda yeterli olmadığını belirttiği (%57,5), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katıldığı, melodika çalgısının yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Elde edilen verilerden hareketle melodikanın yapısal olarak tiz frekansta olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerde müzikal duyum oluşturma konusunda çeşitli problemlere sebep olabileceği söylenebilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **8. “Melodika, öğrencilerin diyafram nefesini kullanabilmesine yardımcı olan bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 9

Diyafram nefesi hakimiyetinin öğretimi yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	10	12,5
2	5	6,3
3	15	18,8
4	23	28,7
5 (katılıyorum)	27	33,8
Toplam	80	100,0

Tablo 9 incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun melodika çalgısı ile diyafram nefesi kullanımına ilişkin olarak yapılan çalışmalar konusunda yeterli olduğunu belirttiği (%62,5), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katılmadığı ya da çok az derecede yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Üflemeli bir çalgı olan melodikanın hem işitsel hem de fiziksel olarak öğrencilerin diyafram nefesini doğru olarak kullanmasına katkı sağlayarak öğrenimde kalıcılığa katkı sağlayabileceği söylenebilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **9. “Melodika, öğrencilerin müzik derslerine olan ilgisini artırır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 10

Derse karşı motivasyonun artırılmasına sağladığı katkı yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	6	7,5
2	6	7,5
3	22	27,5
4	17	21,3
5 (katılıyorum)	29	36,3
Toplam	80	100,0

Tablo 10 incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun melodika çalgısı ile müzik dersi yürütmenin derse karşı olan motive durumuna etkisi konusunda yeterli olduğunu belirttiği (%57,6), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katılmadığı ya da çok az derecede yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir.

Elde edilen verilerden hareketle, öğrencilerin müzik derslerinde aktif olarak çalgı ile öğrenim gerçekleştirmelerinin sağlanması sonucunda bilgi edinmede istekli olmalarını sağlayacağı söylenebilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **10. “Melodika, Türk Müziği’ne ilişkin örnekler vermede yeterli bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 11

Türk müziği öğretimi yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	34	42,5
2	22	27,5
3	16	20,0
4	7	8,8
5 (katılıyorum)	1	1,3
Toplam	80	100,0

Tablo 11 incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun melodika çalgısı ile Türk müziği öğelerinin öğretimine yönelik olarak yeterli olmadığını belirttiği (%90), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katıldığı, melodika çalgısının Türk müziği eğitiminde kullanılmasının yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Elde edilen verilerden hareketle, ortaokul müzik ders kitaplarında verilen Türk müziği örneklerinin koma sesleri barındırması sebebiyle melodika çalgısının yapısal olarak eğitime katkı sağlayamayacağı söylenebilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **11. “Melodika, kolay öğrenilebilen/öğretilebilen bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 12

Çalgı öğrenimi/öğretimi konusundaki yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	4	5,0
2	4	5,0
3	15	18,8
4	27	33,8
5 (katılıyorum)	30	37,5
Toplam	80	100,0

Tablo 12 incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun melodika çalgısının kolay öğrenilebilir ya da öğretilebilir bir çalgı olduğunu belirttiği (%71,3), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katılmadığı ya da çok az derecede yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin çalgı eğitimi alırken ilk öğretilerden olan ses çıkarma aşamasını melodika çalgısında hemen gerçekleştirebilecekleri söylenebilir. Bu söylemden hareketle, müzik derslerinde müzik teorisi eğitimi ile birlikte şarkı-türkü seslendirmelerinde melodika çalgısında seslerin yerlerinin belirgin olması ve kolay taşınabilir olması sebebiyle çalgı eğitiminin diğer çalgılara nazaran daha kolay olabileceği çıkarımında bulunulabilir.

Kullanılan yeterli anketinde yer alan **12. “Melodika, öğrencilerin ritmik algılarını arttırmada yeterli bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 13

Ritmik algılamaya etkisi yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler / f ve % değerleri	f	%
1 (katılmıyorum)	5	6,3
2	14	17,5
3	21	26,3
4	23	28,7
5 (katılıyorum)	17	21,3
Toplam	80	100,0

Tablo 13 incelendiğinde katılımcıların yarısının melodika çalgısı kullanılarak müfredatta yer alan ritmik algılamaya yönelik konuların öğretiminde yeterli olduğunu belirttiği (%50), katılımcıların diğer yarısının ise bu ifadeye katılmadığı ya da çok az derecede yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Ritmik algılamaya yönelik eğitimlerde melodika ile şarkılardan örneklerin verilerek eğitime katkı sağlanabileceği söylenebilir. Diğer taraftan Türk müziği ritmik özelliklerinin aktarımda ezgilerin tam olarak aktarılamaması sonucunda bileşik ve aksak ölçülerin aktarımda kısıtlı bir çalgı olduğu çıkarımında bulunulabilir.

Kullanılan yeterli anketinde yer alan **13. “Melodika, öğrencilerin müziksel yaratıcılığını geliştirmeye yardımcı olan bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 14

Müzikal yaratıcılığa etkisi yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	6	7,5
2	12	15,0
3	24	30,0
4	21	26,3
5 (katılıyorum)	17	21,3
Toplam	80	100,0

Tablo 14 incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun melodika çalgısının müzikal yaratıcılığa etkisi konusunda yeterli olmadığını belirttiği (%52,5), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katıldığı, melodika çalgısının müzikal yaratıcılığa etkisinin olduğu konusunda yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Elde edilen verilerden hareketle, melodika çalgısının kısıtlı bir ses aralığına sahip olmasının müzikal yaratıcılığı yeterli düzeyde destekleyemeyeceği söylenebilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **14. “Melodika, çalış tekniği bakımından öğrencilerin yaş düzeyine uygun bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 15

Yaşa göre uygunluk yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	7	8,8
2	4	5,0
3	13	16,3
4	18	22,5
5 (katılıyorum)	38	47,5
Toplam	80	100,0

Tablo 15 incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun melodika çalgısının öğrencilerin fiziksel ve bilişsel hazır bulunuşlukları düşünüldüğünde yeterli olduğunu belirttiği (%70), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katılmadığı ya da çok az derecede yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Elde edilen verilerden hareketle kolay öğretilebilir/öğrenilebilir seçeneğinde olduğu gibi melodikanın çalımında ses çıkarmak için nefes kullanımının çalım tekniği kolaylaştırdığı ve bunun sonucunda çalım tekniği basit bir çalgı olduğu söylenebilir.

Kullanılan yeterlik anketinde yer alan **15. “Melodika, ses genişliği düşünüldüğünde, okul müziği repertuarını seslendirmede yeterli bir çalgıdır.”** ifadesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 16

Ses genişliği yeterliğine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

Dereceler	f	%
1 (katılmıyorum)	9	11,3
2	8	10,0
3	16	20,0
4	19	23,8
5 (katılıyorum)	28	35,0
Toplam	80	100,0

Tablo 16 incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun melodika çalgısının okul müziği repertuarında yer alan eserlerin seslendirilmesi konusunda ses genişliği açısından yeterli olduğunu belirttiği (%58,8), diğer katılımcıların ise bu ifadeye katılmadığı ya da çok az derecede yeterli olabileceği şeklinde cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Müzik dersi öğretim programında yer alan okul müziği dağarı düşünüldüğünde, öğrencilerin ses genişliğine uygun olarak yazılan eserlerin seslendirilmesinde yeterli olabileceği fakat Türk müziği örneklerinin aktarımı konusunda kısıtlı bir çalgı olduğu söylenebilir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Sınıf çalgısı olarak melodikanın kullanımı sonucunda öğretim programı kazanımlarının ne derecede gerçekleştirildiği ve melodika çalgısının bu öğretim sürecindeki yeterlik durumunun ne olduğu sorularından hareketle araştırmanın amacına ve problem durumuna uygun olarak elde edilen bulgulara istinaden aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

• Araştırmaya katılan 80 müzik öğretmenin yarısından fazlası (f=44) müzik dersi öğretim programını gerçekleştirmede melodika çalgısını kullandığı ve öğrencilerine de melodika çalgısını öğrettikleri söylenebilir. Melodikanın kolay taşınabilir, kolay öğretilir/öğrenilebilir ve çalım tekniği olarak öğrenci düzeyine uygun olması konuları düşünüldüğünde müzik öğretmenleri tarafından tercih edilen bir çalgı olduğu çıkarımında bulunulabilir. Elde edilen bu sonuç, Karataş ve Kılıç (2017); Şenol Sakin ve Gürkan Öztürk (2017); Gayretli, Yılmaz ve Zahal (2021) tarafından yapılmış olan çalışmalarda elde edilen sonuçlar ile benzerlik göstermektedir. Daha önce yapılan bu çalışmalarda, melodika

çalğısının öğretmenler tarafından tercih edildiği ve tercih sebebinin genellikle daha kolay olması sonuçlarına ulaşmıştır.

• Araştırmaya katılan 80 müzik öğretmenin yarısından fazlası (f=43) müzik dersi öğretim programını gerçekleştirmek için en uygun sınıf çalgısının melodika çalgısı olduğunu belirttiği ve kullandıkları sınıf çalgısı ile en uygun sınıf çalgısı sorularına verdikleri cevapların tutarlı olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda kullanılan sınıf çalgıları sıralamasında ilk üç sırada yer alan Melodika (f=44), Pişano (f=35) ve Blok Flüt (f=21) çalgılarının, en uygun olarak nitelendirilen sınıf çalgıları sıralamasında Melodika (f=43), Pişano (f=21) ve Blok Flüt (f=11) çalgılarının sıralaması değişmediği fakat uygun bulunma değerlerinin pişano, gitar ve blok flüt çalgılarında düşüş gösterdiği belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar, Acar Önal ve Aydoğan (2012) tarafından yapılan çalışmada en uygun sınıf çalgısının belirlenmesine yönelik sorulan soruda en yüksek melodika cevabının alındığı sonucu ile paralellik göstermektedir. Ayrıca Çeliktaş, Engür ve Özeke (2022) tarafından yapılan çalışmada, devlet okullarında melodika ve blok flütün eşit düzeyde tercih edildiği, melodikanın özel okullarda daha yaygın olduğu sonuçları elde edilmiştir. Bu doğrultuda, yapılan bu çalışmanın sonuçları ile daha önce yapılmış çalışmaların sonuçlarının benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Melodika çalgısının, müzik dersi öğretim programında yer alan konu başlıklarını içeren 15 soruluk anket ile elde edilen verilerden hareketle yeterli durumu belirlenmiş ve aşığıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

• Melodika çalgısının 5'li derecelendirme üzerinden 4 ve 5 derecelerinin ortalaması alınarak; “nota öğretimi”, “ses değiştirici işaretlerin öğretimi”, “diyafram nefesi kullanımına yönelik öğretileri gerçekleştirebilmesi”, “kolay öğrenilebilen/öğretilen bir çalgı olduğu” ve “öğrencilerin yaş düzeyine uygun bir çalgı olduğu” konu başlıklarında yüksek düzeyde (%60 ve üzeri sonuçlardan hareketle) yeterli olarak görüldüğü söylenebilir. Bu sonuçtan hareketle, nota öğretimi ve ses değiştirici işaretlerin öğretimi konularında herhangi bir çalgının kullanılmasının müzik teorisinin öğretimine katkı sağlayabileceği yargısına varılabilir. Elde edilen bu sonuca paralel olarak, Acar Önal ve Aydoğan (2012) blok flütün katkı sağlayacağını belirtmiş, Gayretli, Yılmaz ve Zahal (2021) ukulele çalgısının katkılarında bahsetmiştir. Ayrıca, Hamm (2020) “Melodikayı Müzik Teorisi Dersine Dahil Etmek” başlıklı çalışmada nota, ses değiştiriciler, akor öğretimi gibi konularda melodika çalgısının eğitime katkı sağladığını belirtmiştir. Bu araştırmada elde edilen melodikanın, diyafram nefesini kontrol etmeye yardımcı olan bir çalgı olabileceği sonucunu, “McGrath ve diğerlerinin (2022) Kronik Obstrüktif Akcięer Hastalığına (KOAİ) sahip hastaların nefes

alma egzersizlerine yardımcı olması için melodika çalgısının öğretimi gerçekleştirerek, dudak büzerek nefes alma egzersizleri sonucunda hastalığa karşı avantaj sağlandığı” sonucu desteklemektedir.

• Melodika çalgısının 5’li derecelendirme üzerinden derecelerin ortalaması alınarak; “hız, gürlük, vurgu terim ve işaretlerini öğretmede”, “şarkı öğretimi”, “derse karşı olan motive etme durumuna etkisi”, “öğrencilerin ritmik algılarını arttırmada” ve “okul müziği repertuarında yer alan eserlerin seslendirilmesi” konu başlıklarında orta düzeyde (%50-%59 arasındaki sonuçlardan hareketle) yeterli olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Ito ve Nakayama (2014) yapmış oldukları çalışmada, öğrencilerin melodika ve blok flüt gibi tanıdık enstrümanları kullanarak doğaçlama müzik yapmalarının, ses gürlüğü ve ritim algılama gibi konuların öğretiminde ilerleme sağlandığını, böylelikle derslerden zevk aldıklarını belirtmişlerdir. Bu doğrultuda araştırmada, öğrencilerin artikülasyon, dinamik ve nüans terimlerinin öğretimine melodika çalgısının katkı sağladığı sonucunu yapılmış olan diğer çalışmaların desteklediği söylenebilir. Ayrıca okul müziği dağarında yer alan eserlerin seslendirilmesinde melodika çalgısının orta düzeyde yeterli olduğu sonucu, Gül (2014) tarafından yapılmış olan çalışmada elde edilen sonuçlar ile paralellik göstermektedir. Gül (2014) yapmış olduğu çalışmada, çoğu şarkının sadece melodika ile çalınmasının uygun olduğunu, blok flüt ile zor veya hiç çalınmaz olduğu sonucuna ulaşmıştır.

• Melodika çalgısının 5’li derecelendirme üzerinden 1, 2 ve 3 derecelerinin ortalaması alınarak; “toplular eğitiminde”, “çok sesliliğin öğretimi”, “müzikal duyum oluşturma”, ve “müzikal yaratıcılığa etkisi” konu başlıklarında orta düzeyde (%52,5-%63,8 arasındaki sonuçlardan hareketle) yeterli olarak görülmediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca “Türk müziği öğelerinin öğretiminde” konu başlığında yüksek düzeyde (%90 sonucundan hareketle) yeterli olarak görülmediği belirlenmiştir. Bu araştırmada, çok seslilik ve toplular eğitimi gibi grup uygulamalarında melodika çalgısı yeterli olarak görülmeği sonucu, Şenol Sakin ve Gürkan Öztürk (2017) tarafından yapılan çalışmada elde edilen bulgular ile zıtlık göstermektedir. Şenol Sakin ve Gürkan Öztürk (2017) yapmış oldukları çalışmada, melodika çalgısı ile çok seslilik uygulamalarının kolay olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Türk müziği öğretimine yönelik sonuçlara paralel olarak, Üstün (2021) yapmış olduğu çalışmada melodika çalgısını yapısal olarak Türk müziğine uygun bir şekilde düzenlemiş ve normal melodikanın etkisine karşı Türk müziğine göre uyarlaması yapılan melodikanın daha etkili olduğunu belirlemiştir.

Melodika çalgısının müzik dersi öğretim programını gerçekleştirmedeki yeterliği değerlendirildiğinde, çok sesli eğitim, kulak eğitimi, yaratıcılık ve Türk müziği öğelerinin öğretimi konuları haricinde öğretim programını gerçekleştirmede

yeterli olabileceği çıkarımında bulunulabilir. Melodika çalgısının yeterli bulunmadığı konu başlıklarında ise sınıf çalgısı olarak tek bir müzik aletinin kullanılmadığı, melodika çalgısının ses tınısı ve ses aralığının kısıtlı olması, ayrıca Türk müziği öğelerinin aktarımı konusunda kısıtlı olması sebeplerinin bu sonuçlarda etkin olduğu söylenebilir. Genel olarak elde edilen veriler incelendiğinde, melodika çalgısının müzik öğretmenleri tarafından sınıf çalgısı olarak tercih edilebilir olduğu ve bu doğrultuda sınıf çalgısı olarak da melodikanın kullanımının uygun olabileceği varsayımından hareketle müzik dersi öğretim programının gerçekleştirilmesi konusunda melodika çalgısının %66,6 düzeyinde yeterli bir çalgı olduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Acar Önal, A. & Aydoğan, S. (2012). Bir sınıf çalgısı olarak blokflütün ilköğretim müzik dersi öğretim programının gerçekleştirebilmedeki yeterliliği. *Art-E*, 10, 57-76.
- Aksu, C. (2018). 2017 İlkokul ortaokul müzik öğretim programı geliştirme sürecindeki taslak, esas ve revize programların karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Turkish Studies Educational Science Dergisi*, 13(11), 91-110.
- Büyüköztürk, Ş. & Kılıç Çakmak, E. & Akgün, Ö. E. & Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (18. Basım). PEGEM Akademi.
- Çelikaş, H. & Engür, D. & Özeke, S. (2022). A thematic review of the studies on the music teacher competencies in Turkey. *International Education Studies*, 15 (1), 1-15.
- Gayretli, Ş. & Yılmaz, H. & Zahal, O. (2021). Müzik eğitiminde ukulele. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 496-510.
- George, D. & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference, 17.0 update* (10. Basım). Pearson
- Gül, G. (2014). In terms of music teachers, the evaluation of music types in the curriculum for music in secondary education in Turkey. *European Journal of Social Sciences, Education and Research*, 1 (2), 18-23.
- Hamm, C. L. (2020). Incorporating Melodicas Into The Music Theory Classroom. Leigh VanHandel (Ed.). *The Routledge Companion to Music Theory Pedagogy* içinde (32-36). Routledge.

- Ito, Y. & Nakayama, S. (2014). An interdisciplinary approach based on collaborating between kateika (Japanese home economics), art, and music departments in Japanese primary school. *International Journal of Development Education and Global Learning*, 6 (2), 5-25.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (23. Basım). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karataş, Y. & Kılıç, I. (2017). Ortaöğretim düzeyi müzik derslerinde kullanılan okul çalgıları ve bu çalgıların öğretiminde karşılaşılan sorunların incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9 (26), 565-601.
- McGrath, M. & Smith, J.& Rattray, N.A. & Lillie, A. & Crow, S. & Myers, L.J. & Myers, J. & Perkins, A.J. & Wasmuth, S. & Burns, D.S. & Cheatham, A.J. & Patel, H. & Bravata, D.M. (2022). Teaching pursed-lip breathing through music: MELodica Orchestra for DYSpnea (MELODY) trial rationale and protocol, *Arts & Health*, 14 (1), 49-65.
- MEB, (2018). *Müzik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=357>, Erişim tarihi: 06.04.2023.
- Özer, Z. & Onuray Eğilmez, H. (2022). MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı'nın öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Milli Eğitim*, 51 (234), 1181-1208.
- Şenol Sakin, A. & Gürkan Öztürk, F. (2017). Müzik öğretmenlerinin sınıf çalgısı olarak “blok flüt” ve “melodika” tercih etme nedenleri. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 8 (30), 1528-1546.
- Üstün, H. (2021). Türk müziği uyarlamalı melodikanın genel müzik eğitiminde kullanımı. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4 (2), 493-515.

EXTENDED ABSTRACT

Problem and Aim of the research: Although instrument education is an important dimension of music education and music teacher education, it has an important place in terms of acquiring the habit of hearing and thinking polyphonically, and students comprehend note values, weighing patterns and sounds more easily with the help of instrument education (Acar Önal & Aydoğan, 2012). Based on the researches, the problem situation of this research is; As a result of the use of the melodica as a classroom instrument, the level of realization

of the curriculum gains and the proficiency of the melodica instrument in this teaching process.

Method: For this purpose, since it is aimed to describe an existing situation as it is, the scanning model was used in the study. The score distributions of the measurements obtained before analyzing the data were examined. The Kolmogorov-Smirnov test was applied to reveal the distributions of the measurement, and the skewness-kurtosis values of the measurements were also observed. It was concluded that the score distributions obtained as a result of the application were normal. In this research, in which the efficacy of the melodica instrument in achieving the music lesson goals was examined, a questionnaire consisting of 15 questions was used in order to determine the opinions of the participants within the survey model and the data were obtained. In the questionnaire created, the participants were asked to mark one of the correct ratings from the statement I disagree to the statement I agree, with the specified items being minimum 1 and maximum 5. 80 music teachers participated in the survey. The proficiency status of the melodica instrument was determined based on the data obtained with a questionnaire of 15 questions, including the topics in the music lesson curriculum, and the following results were obtained.

Findings: By taking the average of the 4 and 5 grades of the melodica instrument out of the 5-point rating; There were high levels (60% and above results) in the topics of "teaching musical notes", "teaching sound modifiers", "to be able to perform teachings on the use of diaphragm breathing", "it is an instrument that can be learned/taught easily" and "it is an instrument suitable for the age level of the students". It was concluded that it was considered sufficient. By taking the average of the grades over the 5-point rating of the melodica instrument; At a moderate level (50%) in the topics of "teaching speed, loudness, stress terms and signs", "teaching songs", "the effect of motivation towards the lesson", "increasing students' rhythmic perceptions" and "voicing the works in the school music repertoire". Based on the results between -59%) it was concluded that it was considered sufficient. By taking the average of the 1, 2 and 3 grades of the Melodica instrument out of 5 ratings; It has been concluded that in "collective voice education", "teaching polyphony", "creating musical sensation", and "effect on musical creativity" are not considered sufficient at a moderate level (based on the results between 52.5% and 63.8%). In addition, it has been determined that the subject title of "teaching Turkish music elements" is not considered sufficient at a high level (based on the 90% result).

Results: When the sufficiency of the melodica instrument in realizing the music lesson curriculum is evaluated, it can be said that it is sufficient in realizing the

curriculum, except for polyphonic education, ear training, creativity and teaching Turkish music elements. When the data obtained in general were examined, it was concluded that the melodica instrument is an adequate instrument at the level of 66.6% for the realization of the music lesson curriculum, based on the judgment that the melodica instrument is used as a classroom instrument by music teachers and accordingly the use of the melodica as a classroom instrument is appropriate.